

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

SOYGUNU BİR DE ONLARA SORUN!
BONNIE VE CLYDE

BRUCE WILLIS

ZOR ÖLÜM ÖLMEK İÇİN GÜZEL BİR GÜN

A GOOD DAY TO
DIE HARD

ŞİMDİ DVD, BLU-RAY
VE VCD'DE!

tiglon

© 2013 Twentieth Century Fox Home Entertainment LLC. All Rights Reserved.

BEYOĞLU SİNEMASI'NA SİYAD'LA DESTEK OLUN!

BEYOĞLU SİNEMASI'NIN HALİ ORTADA; AYAKTA VE HAYATTA KALMAK İÇİN BİR ATIMLIK BARUTU KALMIŞ GİBİ. 'YENİ' BİR SİNEMA OLMASINA KARŞIN, ŞU AN TOPUN AĞZINDA OLAN DA O. 'TEK KOPYALIK HARİKALAR' DA AYAKTA TUTMAYA YETMİYOR ONU, GİDEREK ERİYİP BİTİYOR.

Kapitalizm tanrıları tarafından ezilip un ufak edilmesine ramak kaldı.

SİYAD (Sinema Yazarları Derneği) ise o çok sevdiği sinemasına bir kez daha destek atıyor, 2012'nin en iyilerinden oluşan seçkisini Beyoğlu Sineması'nın hizmetine sunuyor. Bu destek, sinemaseverler tarafından ne ölçüde karşılığını bulur bilinmez, ama çabanın görmezden gelinmeyeceğini ummak istiyoruz, her zamanki 'umutlu' bakış açımızla.

12-25 Temmuz tarihleri arasını rezerve etti SİYAD'ın 2012 seçkisi. 2012'nin SİYAD üyelerine göre en iyi 11 filmini (bir tür "Ölüm Kararı", evet!) ilk kez ya da yeniden görmek için kaçırılmayacak fırsat bu. Sinemanın bir sanat dalı olduğunu kabul eden izleyicilerin ilgisini esirgemeyeceklerini, Beyoğlu Sineması'nı yalnız bırakmayacaklarını sanıyoruz. En azından diğer haftaları geride bırakacak bir 'yoğunluk' bekliyoruz bu gösterimlerde, kapı baca kırılmasa da...

Programa gelince... 2012'nin en iyi 11 filminden oluşan program heyecan verici gerçekten de. Michael Haneke'nin "Aşk"ıyla (Amour) açılıyor seçki. Bu başyapıtı seyretmeyen kalmamıştır büyük olasılıkla, ama 12 ve 23 Temmuz günlerinde bir kez daha kapılıp gitmekte zarar yok bize sorarsanız.

13 ve 24 Temmuz'daysa, Steve McQueen'in "Utancı" (Shame) alacak sırayı. Michael Fassbender döktürüyor, hem de öyle böyle değil! 14 ve 25 Temmuz'un programına baktığımızda, karşımıza gene bir 'özel film' çıkıyor: Paul Thomas Anderson'ın analiz etmekle bitmeyecek filmi "The Master". Joaquin Phoenix ve Philip Seymour Hoffman'ın karşılıklı oyunculuk gösterileri şapka çıkarılacak cinsten.

İlk üç filme ikişer gün ayrılan seçkideki diğer filmleriye yalnızca bir gün görme fırsatınız var.

15 Temmuz: Lynne Ramsay'in 'kahredici' filmi "Kevin Hakkında Konuşmalıyız"ı (We Need To Talk About Kevin) izlerken Tilda Swinton'ın karşısında diz çökmek imkansız.

16 Temmuz: Sinema sanatını her daim yenileyen Wes Anderson'ın son çalışması "Moonrise Kingdom", 'aşk' ve 'kaçış' kavramlarına başka bir pencereden bakarken, biçimsel zenginliğiyle de izleyeni çarpıyor.

17 Temmuz: Yeni filmi "Sadece Tanrı Affeder"i (Only God Forgives) bu hafta izlemeye başlayacakken, Nicolas Winding Refn'in önceki harikası "Sürücü"nü (Drive) de hatırlamakta yarar var.

18 Temmuz: Tolstoy'un metnine Joe Wright'ın nasıl bir yorum yaptığını merak etmiyorsanız, size söyleyecek lafımız yok! "Anna Karenina", her uzvuyla görülmesi gereken uyarlamalardan biri.

19 Temmuz: Goethe'nin "Faust"unu zor ama dört başı mamur bir eser haline getiren Aleksandr Sokurov'un çabasına da yeniden göz atmakta fayda var.

20 Temmuz: Rus sinemasının büyük ustaları arasına giren Andrey Zvyagintsev, "Elena"yla 'suç ve ceza' kavramlarını kendince yorumlarken, bize de ağzımız açık izlemek düşüyor.

21 Temmuz: Tomas Alfredson, John le Carré'nin uluslararası bir casusluk entrikasını tersyüz eden romanı "Köstebek"i (Tinker Tailor Soldier Spy) layıkıyla deşifre ediyor.

22 Temmuz: Lars von Trier'den gene 'şaşırtıcı' bir çalışma. Sinemacı, "Melankoli"yle (Melancholia) 'dünyanın sonu'na uzatıyor elini ve oradan müthiş bir final çıkarıyor.

İşte böyle... SİYAD'ın seçtiklerini bir de Beyoğlu Sineması'nda izleyin deriz. Bu devirde arka arkaya 'iyi film' izlemek pek mümkün olmuyor zira. Fırsat kapıda, açıp buyur edin! İyi film için, sinemanız için de direnin, tıpkı Emek Sineması için yaptığınız gibi!

GİZLİ TEŞKİLAT
(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com OKAN ARPAÇ oarpac@gmail.com BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com

MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcyalcin@hotmail.com **GÖRSEL YÖNETMEN** BİLGEHAN ARAS

LOGO TASARIM ERKUT TERLİKSİZ **HTML UYGULAMA** BAŞAR UĞUR **KATKIDA BULUNANLAR** TUNCA ARSLAN, OLAN ÖZYURT, ALİ ULVİ UYANIK,

ÇAĞDAŞ GÜNERBÜYÜK, ERMAN ATA UNCU, İLHAN YURTSEVER, ŞENAY AYDEMİR, SERDAR KÖKÇEOĞLU **REKLAM İLETİŞİM** EMEL GÖRAL emel.goral@hotmail.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

Maskeli Süvari (The Lone Ranger); Sadece Tanrı Affeder (Only God Forgives); Acil Arama (The Call); New York'ta 2 Gün (2 Days In New York); Süperstar (Superstar); Cinnet (Modus Anomali).

19 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları...

20 TRENDEKİ YABANCI

Tunca Arslan, Mısır'daki gelişmelerin ışığında "Nisan Devrimi"ni (Capitães De Abril) hatırlıyor...

22 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Arthur Penn'den unutulmaz bir başyapıt: "Bonnie Ve Clyde" (Bonnie And Clyde)... Burçin S. Yalçın imzasıyla.

24 ÖLÜM KARARI

Sinema sanatının 'maske'yle imtihanını inceledik ve bir 11 çıkarmayı başardık... Erman Ara Uncu imzasıyla.

28 GİZLİ AJAN

Japon sinemacı Masahiro Shinoda'dan: "Solgun Çiçek" (Kawaita Hana)... İlhan Yurtsever imzasıyla.

30 AİLE OYUNU

Yalnız Gezegen (The Loneliest Planet); Zefir.

34 GENÇ VE MASUM

Gezi Parkı'nı hatırlatıyor, kentsel dönüşüm tehdidinde: "Mauerpark Berlin"... Serdar Kökçeoğlu imzasıyla.

36 SAPIK

Gündemden yansıyanlar... Olkan Özyurt imzasıyla.

MASKELİ SÜVARİ

ORJİNAL ADI The Lone Ranger

YÖNETMEN Gore Verbinski

OYUNCULAR Johnny Depp,

Armie Hammer, William Fichtner,

Tom Wilkinson, Ruth Wilson,

Helena Bonham Carter,

James Badge Dale, Bryant Prince,

Barry Pepper, Mason Cook

YAPIM 2013 ABD

SÜRE 149 dk.

DAĞITIM UIP

**"KARAYİP
KORSANLARI"YLA
TİCARİ AÇIDAN EN
BAŞARILI SERİLERDEN
BİRİNE İMZASINI KOYAN
GORE VERBINSKI'NIN
GİRİŞTİĞİ "MASKELİ
SÜVARİ" EFSANEYE
SAYGIYLA YAKLAŞIYOR.**

BİR ZAMANLAR TRT EKRANLARINDA ÇİZGİ DİZİ VERSİYONUNU İZLEMİŞTİK "MASKELİ SÜVARİ" NİN (THE LONE RANGER) VE KAHRAMANIMIZIN "HAYDİ SILVER, İ-LERİİİ!!!" KOMUTUNU AĞZIMIZA SAKIZ ETMİŞTİK. BİZ ÇOCUKLUĞUMUZDA

tanımiştık onu, ama evveliyatı 1930'lara kadar uzanıyordu bu efsane kahramanın. 1933'te bir radyo programında yaratılan 'rancer' John Reid, her daim yamacında saf tutan Kızılderili dostu Tonto'yla birlikte kötülere göz açtırmayan bir Vahşi Batı karakteriydi. Tonto'nun, John Reid'in öldürülen ağabeyi Dan Reid'in yeleğinden yaptığı 'maske'yi takarak mücadelesini sürdüren, serüvenden serüvene koşan bu kanun adamı, hamurundaki 'iyilik'le birlikte efsaneye dönüştü vakitle. Radyoda başlayıp, sinema, televizyon, kitap, çizgi roman, çizgi dizi, video oyunu gibi yığınla mecrada kendine yer bulan "Maskeli Süvari", 20. yüzyılın devasa Amerikan ikonlarından biriydi. Şimdiyse onu 21. yüzyıla ve sonrasına taşıyacak 'büyük hamle'ye geldi sıra.

"Karayip Korsanları"yla (Pirates Of The Caribbean) sinema tarihinin ticari açıdan en başarılı serilerinden birine imzasını koyan Gore Verbinski'nin, yanına vazgeçemediği oyuncusu Johnny Depp'i de alarak giriştiği "Maskeli Süvari" projesi, iyiliği kötülüğü bir yana, efsaneye saygıyla yaklaşan bir çalışma, bu tartışılmaz. Gene "Karayip Korsanları" ekibinden Ted Elliott ve Terry Rossio'nun senaryoyu şekillendirdikleri film, ticari açıdan tutan 'formül' üzerinden giderek hedefine ulaşma çabasında, ki bu çabanın az çok karşılığını bulduğunu da söyleyebiliriz.

Efsanenin doğuşuna ilgisini yönelten hikaye, John Reid'le Tonto'nun bir araya gelmesi ve 'yamyam düşman' Butch Cavendish'i alt etme çalışmaları ekseninde yürüyor. Vahşi Batı'yı 'medeniyet'le buluşturacağı iddia edilen demiryoluyla her zamanki gibi bir 'canavar' olarak resmediliyor burada. Kızılderili katliamına kapı açan en temel unsura dönüşüyor tren rayları. Keza Kızılderili bölgesindeki gümüş de benzer bir işlev üstleniyor hikayede. Bütün

bunların bir araya gelmesiye kahramanlarımızın karşı duruşunu daha da anlamlı kılıyor. Devasa bir 'proje'nin önüne set çekmeye çalışıyor Reid ve Tonto, türlü engelle karşılaşmalar da...

"Maskeli Süvari", zaman zaman sertleşse de ziyadesiyle naif bir atmosferle hayat buluyor, bir Disney filminden beklenmesi gerektiği gibi. Kahramanlarını, özellikle de Tonto'yu alabildiğine karikatürize ediyor, ki Johnny Depp'in "Karayip Korsanları"ndaki Jack Sparrow karakterinden ödünç aldığı vücut diline yakın bir tarzı benimsediğini söyleyebiliriz burada. Aktör, karakteri bu yaklaşımı hak etse de, bir miktar farklılaştırsaydı ve 'aynılık' hissiyatından bizi uzaklaştırsaydı daha iyi olurdu! John Reid de epeyce 'sarsak' bir karaktere dönüşüyor filmde ve 'efsane' yakıştırmasına uygun bir görüntü vermiyor. Armie Hammer'ın bu rol için doğru isim olup olmadığına girmeye gerek yok bile.

Dedik ya, 'formül'den fazlasıyla nasipleniyor bu film diye. Gore Verbinski, kilit unsurları hikayenin başından sonuna taşımayı sağlayan bu formülü her zamanki yetkinliğiyle değerlendiriyor aslında. 'Maske' başta olmak üzere, başkarakterin yol haritasını belirleyen 'anahtarlar'ı gerektiği noktalarda devreye sokan yönetmen, zaman zaman düşen tempoyu da bu hamlelerle toparlamayı başarıyor. Klasik western kalıplarındaki 'kahraman' tiplemesini de deforme etmiyor film; özellikle 'rancer' karakterinin 'saf iyi' oluşu bunu destekliyor. Öte yandan, Kızılderililerle beyaz adam arasındaki mücadeleye bir tür 'günah çıkarma' formülüyle yaklaşıyor, ki bugünden bakıldığında başka türlü de beklenemezdi. İstilacı beyaz adamı yoruma yer bırakmayacak biçimde yerin dibine batırıyor. Kızılderililerse bu resim içinde her zamanki gibi 'edilgen' bir pozisyon alıyor, beyaz adamın açtığı alan kadar var olabiliyorlar.

"Maskeli Süvari"nin temel problemi de bu. Karikatürize bir atmosfer oluşturup, bunun içine 'ağır cümleler' yerleştirmeye çalışınca teklemeye başlıyor film, ne oraya ne buraya ait olabiliyor.

**FİLMİN EN TEMEL
GÜZELLİĞİ 'ESKİ
DOSTLAR'LA BULUŞMA
FIRSATI TANIMASI.
BİRÇOĞUMUZUN
ÇOCUKLUĞUNA DAMGA
VURMUŞ 'İDEALİST'
KAHRAMANLARI
HATIRLATIYOR BİZE.**

Evet, western türü içinde 'çatışma' her daim mevcut, ama bu çatışmanın daha 'dertli' bir anlatıma ihtiyacı var. Ve bu 'dert' burada hissedilmiyor, bulunsun kabilinden yerleştirilmiş gibi duruyor. John Reid ve Tonto'nun serüvenini yönlendiriyor gibi görünse de, hep bir 'fazlalık' havası taşıyor 'iddialı' cümleler. Ritmi bozulan hikaye de her defasında yeniden toparlanmak için ekstra bir çabaya ihtiyaç duyuyor. Haliyle bu da filmin süresine sirayet ediyor ve iki buçuk saatlik bir zaman dilimine yayılmasına neden oluyor. Gore Verbinski'nin hünerli ellerinin yardımıyla idare ediyor film, ama bu 'safra'yla yaşamak zorunda kalıyor en nihayetinde.

Filmin en temel güzelliği ise 'eski dostlar'la buluşma fırsatı tanınması. Birçoğumuzun çocukluğuna damga vurmuş, neredeyse

unuttuğumuz 'idealist' kahramanları hatırlatıyor bize. Maskeli rancer John Reid ve Kızılderili dostu Tonto'dan oluşan ikilinin varlıkları bile yetiyor. Onları 'kirli, çürük ve adi'ye karşı açtıkları savaşta yalnız bırakmak istemiyoruz. Bugünün dünyasında 'kötünün hası'nı yaşatanları da hatırlıyoruz bir yandan; onlara karşı da benzer refleksler geliştirmek, 'kahraman' olamasak da 'haklı mücadele'yi ayakta tutmak gerektiğini görüyoruz. Çok çabuk unutuyoruz çünkü, mücadele sürerken havlu atıyor, arkamıza bakmadan kaçıp gidiyoruz çatışma alanından...

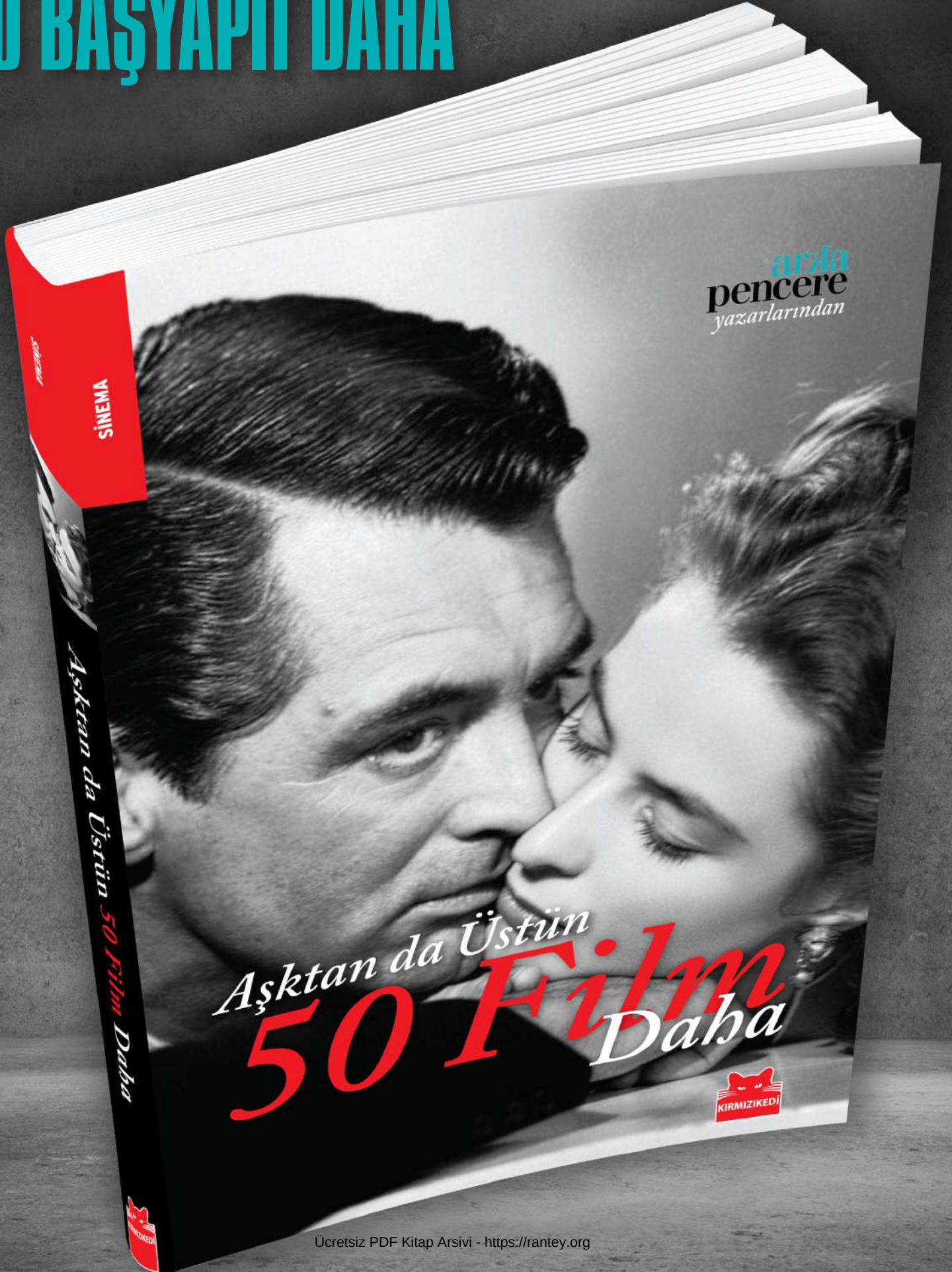

Hikayenin, efsanenin yaratıldığı 1930'lardan geri dönülerek anlatılması 'saygı'yı' belgeliyor.

Ruth Wilson, Rebecca Reid karakteri için çok da uygun bir seçilmiş gibi görünmedi bize.

YEDİ YAZAR, YEDİ AYRI ÜSLUP
50 BAŞYAPIT DAHA

SADECE TANRI AFFEDER

ORJİNAL ADI Only God Forgives

YÖNETMEN Nicolas Winding Refn

OYUNCULAR Ryan Gosling,

Kristin Scott Thomas,

Vithaya Pansringram,

Yayaying Rhattha Phongam

YAPIM 2013 Fransa-Tayland-

ABD-İsveç

SÜRE 90 dk.

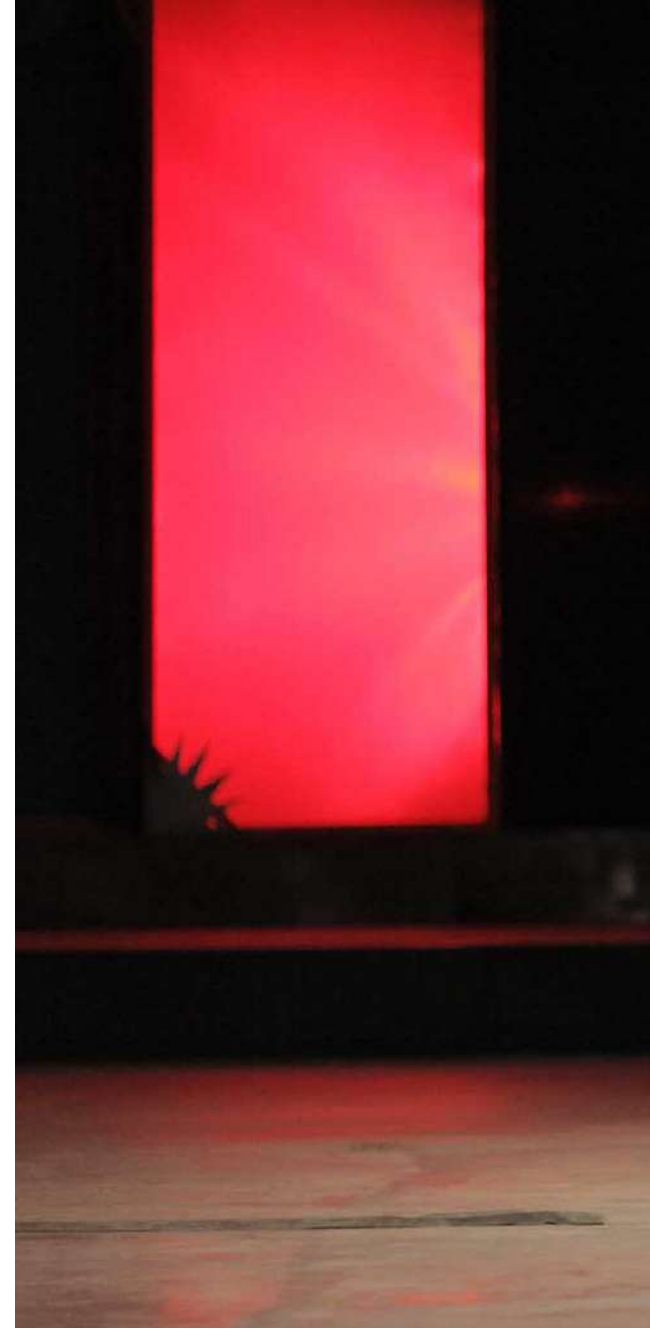
DAĞITIM M3 (Calinos)

SADECE TANRI AFFEDER" ADI BİLE MAHALLELERİMİZDEKİ
VİDEO DÜKKANLARINDA BOLCA BULUNAN B SINIFI 'KARATE
filmi' ya da o ucuz bütçeli vurdulu kırdılı
filmleri çağrıştırmıyor değil doğrusu...

Filmi izleyince de bu bağlantı daha bir
netleşiyor. Aslında Danimarkalı yeni 'fetiş'
yönetmenimiz Nicolas Winding Refn'in
ülkesinde çektiği sert "Pusher" üçlemesi ve bir
viking gerilimi olan "Cennetin Kapısında"
(Valhalla Rising) vasatın biraz üzerinde
hikayeler anlatan ama şık ve stilize oldukları için
akılda kalan filmlerdi. Şahsen 2008 yapımı
"Bronson"ın da farklı bir karakter çalışması
olduğunu düşünürüm. Ama Refn'in en parlak
işçiliği "Sürücü"ydü (Drive) tabii ki. Hiç yeni
bir hikaye anlatmamasına rağmen 80'lerin
Michael Mann filmleri gibi bir etki bırakan, çok
stil sahibi, duygusu da yüksek, iyi kotarılmış bir
filmdi.

"Sadece Tanrı Affeder"de Refn, bence,
Tarantino'nun çok iyi başardığı bir şeyi yapmayı
deniyor. Özellikle de Uzakdoğu menşeli B
filmlerde gördüğümüz o klasik intikam
hikayelerini anımsatan bir hikayeyi 'yakışıklı ve
cool' bir prodüksiyonla çekmek... Aslında bu
anlamda biraz başta Melville'inkiler olmak üzere
az diyaloglu Fransız gangster filmlerine de
sevgisini sunmak istemiş olabilir. Ama Tarantino
kimilerinin çöp diye kabul ettiği o ucuz intikam
filmlerine ya da hâlâ yapıt olarak
gördüğümüz o az konuşan kahramanlı filmlere
olan saygı ve sevgisini sadece stilize bir tavırla
sunmayı istemiyor. Ele aldığı türü ya da o B filmi
trüklerini daha da lezzetlendiriyor. Başka
filmlerle, referanslarla, lezzetli diyaloglarla,
çeşitli 'cast' numaralarıyla ve türlü senaryo
oyunlarıyla adeta 'clark' çekiyor.

Refn'in yaptığı ise temiz, stilize ve şık bir
işçilik. Senaryoları genellikle 'parlak fikir'ler
içermiyor. Biçimsel doygunluğuyla tatmin

ediyor daha çok. "Sadece Tanrı Affeder" de tam
öyle bir film. Her şey çok şık, ama bir sıkımlık
hikayesi var... Bangkok'ta dövüş organizasyonu
ve uyuşturucu işleri yapan iki kardeşten biri
öldürülüyor. Amerika'dan gelen anneleri diğer
oğlana intikam alması için baskıda bulunuyor.
Ancak Julian'ın gönülsüzlüğü ve annesiyle
yaşadığı çatışma, intikamın -bir nevi- yön
değiştirmesiyle sonuçlanıyor.

Hikayede farklı diyebileceğimiz tek şey -ki
Refn'in en çok üzerinde durduğu tema da bu
aynı zamanda- Julian'ın diğer kardeşi daha çok
sevdiğini her fırsatta belli eden annesiyle olan
ilişkisi. Crystal ölen oğlunu her koşulda
diğerinden üstün görüyor. Hatta bir yemek
sofrasında Julian'ın sevgilisine bile "öbür
oğlumun çükü daha büyüktü" bile diyor! 16
yaşındaki bir kıza tecavüz edip onu öldürdükten

DANİMARKALI YÖNETMEN
NICOLAS WINDING REFN
"SÜRÜCÜ" DEN SONRA
MERAKLA BEKLENEN
FİLMİYLE HAYAL KIRIKLIĞI
YARATYOR. BİR
A NOKTASINDAN
B NOKTASINA ULAŞAN
DÜZGÜN BİR OMURGA YOK.

sonra öldürülen Billy'nin intikamını alması için oğluna aşırı baskı uyguluyor, hatta kendisi de bizzat operasyonlar düzenliyor...

Çok sert ve kanlı sahneler uzun ve diyalogsuz planlarla, sanrısız (Lynch'vari) kimi numaralarla birbirine bağlanıyor. Julian'ın gönülsüz intikamcı portresini Ryan Gosling'in bir uyurgezer gibi oynaması ise filmi seyirciden çok uzaklaştırıyor. Kimin neden öyle olduğu da pek belli değil. Mesela Billy'nin sorunu neydi? Julian aslında ne düşünüyor? İntikamın öznesi olan polis şefinin sadistik tavırlarının altında ne var? Refn hikayenin ve karakterlerinin hiçbir köşesini yeterince dolduramıyor ya da bununla ilgilenmiyor. Sanki o mavi – sarı tonları içinde bebekler gibi süslenmiş Taylandlı kadınların, az insanlı Bangkok sokaklarının ortasında yalnız ve uyurgezer tonda dolaşan adamların filmi

çekmek istemiş. Güzel resimler, izlemesi zor ama meraklılarını memnun edecek ani patlamalı şiddet sahnelerinden oluşan film, tatminsiz bir finale doğru sürüklüyor izleyicisini.

“Sürücü”deki gibi bildik sulara dolaşsa da bir A noktasından B noktasına ulaşan düzgün bir omurga yok bu sefer hikayesinde... 90 dakikalık süresine rağmen, sağlam bir senaryoyla dikeylemesine derinleşebilecek bir hikayeyi sanki yatay bir düzlemde sündürerek anlatmayı tercih ediyor, yaydıkça yayıyor, iyice soyutlaştırarak altı çok da dolu olmayan bir ‘öz’e ulaşmaya çalışıyor.

Kristin Scott Thomas, karşılıklı sahnelerde Gosling'i sadece anne karakteriyle değil performansı ile da eziyor.

Julian'ın fahişe sevgilisi rolündeki genç aktris Yayaying Rhatha Phongam çok güzel, ama filmde çok etkisiz.

**JULIAN'IN GÖNÜLSÜZ
İNTİKAMCI
PORTRESİNİ RYAN
GOSLING'İN BİR
UYURGEZER GİBİ
OYNAMASI "SADECE
TANRI AFFEDER"İ
SEYİRCİDEN ÇOK
UZAKLAŞTIRIYOR.**

ACİL ARAMA

AÇIKÇA İFADE EDİLİM; HİKAYESİ ÇOK TANIDIK OLSA DA, SAKIZ OLMUŞ KLİŞELERİ BONKÖRCE KULLANSA DA, sonunu başından tahmin etsek de, tamamı bir solukta izlenen, heyecanı hiç düşmeyen, tam bir 'Hollywood seyirliği'...

Artık gayet iyi biliyoruz; Amerika'da kimin ne derdi varsa 911'i arıyor. Kedisi ağaca çıkan da, kocasıyla tartışan da, tencerede yemeği yanan da, katilin eline düşen de, aklınıza gelebilecek ne kadar acil durum varsa, 911 imdada yetişiyor. İşte "Acil Arama" da bize, bir 911 operatörünün başından geçen heyecanlı bir vakayı 'yaşatıyor'.

"Kesişen Yollar"dan (Monster's Ball) Oscar'lı Halle Berry'nin canlandığı operatörümüz Jordan, psikolojisinin pek de elverişli olmadığı bir dönemde, psikopat bir katil tarafından kaçırılıp araba bagajına kapatılan Casey'den gelen telefonla olaya dahil oluyor. Bagajın içinde, nerede olduğunu bilmeden otobanda giderken, far lambasını kırıp bagajdaki boyaları yola dökerek, polislin kendisini takip etmesini sağlamaya çalışıyor genç kız... Ancak psikopatımız da kolay lokma değil. Başka araçlardan birileri onu uyardığı anda, uyaranları gözünü kırpmadan öldürmeyi ve Casey'yi daha da korkutmayı başarıyor.

Faturalı telefon olmadığı için Casey'nin bulunduğu konum bir türlü bulunamazken, şarj giderek azalırken, gerilim de yol uzadıkça tavan yapıyor. Jordan, telefonun diğer ucunda genç kıza talimatlar verirken, kendi duygularını da kontrol etmeye çalışıyor. Paniğe kapılmadan, moralini bozmadan akıllıca taktikler vererek, katili yakalatmaya kızı da kurtarmaya çalışıyor.

Telefonun veya mikrofonun diğer ucunda olup, konuşarak karşısındakine yardım etmeye çalışan ilk karakter elbette Halle Berry'nin canlandığı Jordan değil. "Acil Arama"yı izlerken akla hemen örneğin, Sydney Pollack'ın vaktiyle bizde de gösterilip pek sevilen filmi "Seni Kurtaracağım" (The Slender Thread, 1965) geliyor. Ve tabii Sidney Poitier ile Anne Bancroft'un benzer performansları... 1970 Dodge Challenger'ıyla polislerden kaçan Kowalski'ye radyo yayınıyla destek verip yol

gösteren DJ'i "Ölüm Noktası"ndan (Vanishing Point, 1971) hatırlayabilirsiniz. "Acil Arama" boyunca daha çok bagajda gördüğümüz Casey, unutulmaz "Küçük Gün Işığım" (Little Miss Sunshine) filminin sevimli veledi Olive'den (Abigail Breslin) başkası değil. O filmin üzerinden yedi yıl geçtiğini düşünürsek, böylesine çekici bir genç kıza dönüşmesine belki daha az şaşıracaksınız.

90'ların ortasından bu yana yönetmenlikle uğraşsa da daha çok "Makinist" (The Machinist, 2004) ve "Sibirya Ekspresi"yle (Transsiberian, 2008) tanınan, arada "Fringe", "Boardwalk Empire", "Alcatraz" gibi önemli dizilerin bazı bölümlerini yöneten Brad Anderson, çok rahat anlatabileceği bir gerilim öyküsünü köpürtüp, soluk aldırmayan bir izlenmeye dönüştürerek ticari sinemanın abece'sini bildiğini ispatlıyor. Gişede başarı elde etmek için klişeleri yardıma çağırmak şart gerçi; örneğin telefon en lazım olduğu yerde çekmiyor, öldü sandığımız adam son anda saldırıyor, çukurdan çıkarken son anda bacak yakalanıyor ama tüm bunlar gerilimi boğmuyor, aksine daha da parlatıyor.

Neredeyse finale kadar, gayet sıradan bir izlenim uyandıran, evli ve çocuklu bir aile babası olarak gördüğümüz katilin, kızları kaçırıp öldürmekteki amacının ne olduğunu çözemiyoruz. Hatta polisler evine gidip karısını sorguladığında, kadın olan bitene inanmıyor, bir hata olduğunu düşünüyor. Filmin sonunu söylememek adına katilin bunu niye yaptığını izleyerek öğrenin elbette ama geçmişinden gelen bir saplantısı olduğunu zaten tahmin edebilirsiniz. Michael Eklund'un caniyi incelikli canlandığını da not düşmekte fayda var.

Kısacası, klişeleri ve sinema adına yeni bir şey söylemediği için beş üzerinden iki yıldız verdiğimiz film, yine de 'gerilim yüklü bir eğlence' arıyorsanız sizi eli boş çevirmeyecek.

911 servisi çalışanı olarak izlediğimiz Denise Dowse ve operatör şefi Roma Maffia kısa rollerinde gayet iyiler.

Sonuna kadar gayet iyi giden gerilim, keşke daha vurucu bir finale bağlanabilseymiş.

ORJİNAL ADI The Call

YÖNETMEN Brad Anderson

OYUNCULAR Halle Berry,

Abigail Breslin, Morris Chestnut,

Michael Eklund, David Otunga,

Roma Maffia, Michael Imperioli

YAPIM 2013 ABD

SÜRE 94 dk.

DAĞITIM Pinema

"ACİL ARAMA", BİR 911 OPERATÖRÜNÜN BAŞINDAN GEÇEN HEYECANLI BİR VAKAYI ANLATIYOR. SINEMA ADINA YENİ BİR ŞEY YOKSA DA GERİLİM YÜKLÜ BİR EĞLENCE VAADI SÖZ KONUSU.

NEW YORK'TA 2 GÜN

ORİJİNAL ADI 2 Days In New York

YÖNETMEN Julie Delpy

OYUNCULAR Chris Rock,

Julie Delpy, Albert Delpy,

Alexia Landeau, Alexandre Nahon,

Kate Burton, Dylan Baker,

Daniel Brühl

YAPIM 2012 Fransa-

Almanya-Belçika

SÜRE 96 dk.

DAĞITIM M3 (Filma)

JULIE DELPY, FRANSIZ KİMLİĞİ VE KİŞİSEL TARİHİ ETRAFINDA BİR SINEMA KURMAYA DEVAM EDİYOR. ÇENESİ DÜŞÜK VE hayli gürültülü Woody Allen tarzı bir “Zor Baba” (Meet The Parents) olan “Paris’te 2 Gün” (2 Days In Paris) bu anlamda onun manifestosu gibiydi. Fransız ve Amerikan kültürleri arasındaki çatışmalar, karşı kültür kahramanlarına göndermeler ve Adan Jodorowsky ve Daniel Brühl gibi sürpriz oyuncularla, yüzünüzde fazla zekice olmayan bir gülümsemeyle bitirdiğiniz ‘hoş’ filmlerdendi. Aradaki “Kontes” (The Countess) kazasından sonra, “Gökten Bir Uydu Düştü” (Le Skylab) ile kendi ailesinden yola çıkarak fazla anlam yüklenmiş bir anı defteri sundu bize yönetmen.

“Paris’te 2 Gün”ün devamı, veya alter egosu Marion’un yeni serüveni gibi kabul edilebilecek “New York’ta 2 Gün” ile ilk defa amacına ulaşıyor Delpy. Bir yandan Paris macerası gibi çenesi düşük, gevşek durumları bol bir film var karşımızda; ama bu defa bir ‘sitcom’ atmosferinde her şey anlamına kavuşuyor. Delpy gücünü Fransız ve Amerikan kültürlerinin farklılığından alan zekice bir sitcom’a imza atmış. “Paris’te 2 Gün”de, Amerikalı erkek arkadaşıyla beraber Paris sokaklarını gezerken Fransız olmanın özgürlükçü, idealist ve romantik yönlerini bize gösteren Marion/Delpy; “New York’ta 2 Gün”de kendi ailesiyle birlikte Fransız tarzını New York’un göbeğine taşıyarak, iki kültür arasındaki çatışmaları, farklılıkları iyice bir kristalize ediyor.

Haliyle bu defa ortaya daha somut, daha radikal bir mizah çıkıyor. Ortada yine karşısındaki Fransız cümbüşünü, karnavalesk aileyi anlamaya çalışan, bu süreçte de Fransız kültürüne dair düşüncelerini gözden geçiren Amerikalı bir adam var. Marion’un hayatındaki erkek, entelektüel bir DJ olan Mingus. Son derece sempatik ve kontrollü bir performans

ortaya koyan Chris Rock tarafından canlandırılıyor bu karakter. Delpy, Fransız ailesinin olaylı New York tatili gibi özetlenebilecek filmde son derece isabetli kararlar almış. New York, uzun ince binaları ve sokaklarıyla sadece bir fotoğraf galerisi ile filmde yer alırken, aile buluşmaları Marion ve Mingus’un bir sitcom ortamını andıran evlerinde gerçekleşiyor. Dolayısıyla, zaman zaman Paris macerasının tadını kaçıran gevezelikler burada yerini buluyor, taş(lama)lar yerine oturuyor.

Beyazperdenin en çekici yüzlerinden birine sahip olan Julie Delpy, Woody Allen’a hayran heyecanlı sinemacı kimliğinden has sinemacı olmaya doğru uzun bir adım atmayı beceriyor yeni filmiyle.

Bir kere, entelektüel de olsa sınırlarına sahip

JULIE DELPY, “PARİS’TE 2 GÜN”ÜN DEVAMI, VEYA ALTER EGO’SU MARION’UN YENİ SERÜVENİ GİBİ KABUL EDİLEBİLECEK “NEW YORK’TA 2 GÜN” İLE İLK DEFA AMACINA ULAŞIYOR. İKİ KÜLTÜR ARASINDAKİ ÇATIŞMALARI NET KILIYOR.

çıkan kontrollü Amerikalı ile özgürlükçü Fransızların karşılaşması konsepti bir derinlik kazanıyor. Burada kültürel çatışmaların ötesinde, özgürlükçülüğe dair gizli bir övgü var aslında. Fransızlar zaman zaman ipin ucunu kaçıran özgürlükçü ve romantik kimliği sembolize ederken, Amerikalılar ikiyüzlü muhafazakarlık kanadına yerleşiyorlar. Kabaca duygu/mantık çatışması diyebiliriz. Bizim Fransızların otlu ve gürültülü muhabbetlerinden sıkılan tipik Amerikalı komşuların trajik bir hastalık senaryosunun ardından cümbüşe sempati duyması müthiş bir detay mesela.

Julie Delpy'nin, malzemesi bol kültür çatışmaları yaratırken tarafları klişelerle ördüğünü düşünenler olacaktır. Sadece cinsellik düşünen kız kardeş ve onun çok da farklı olmayan Fransız erkek arkadaşı, kafalardaki

Fransız kimliğini gıdıklamak için konulmuş belli ki. Veya Amerikalı Mingus karakterinin Fransız tarzına fazla 'fransız' kaldığı, biraz fazla sıradan tepkiler verdiği düşünülebilir yine bir eleştiri olarak. Fakat dediğimiz gibi Delpy bu defa popülist bir kültür çatışmasının ötesine geçip iki yüzlü muhafazakarlığa tekme tokat dalan özgürlükçülüğün yanında kalıyor.

Tekme tokat demişken; aktör, yönetmen, müzisyen, reklam yıldızı, markalaşmış 'cool' ve daha birçok şey Vincent Gallo'ya karşı sıcak duygular beslemeyenleri düşünerek ilginç bir sahne eklemiş filmine Delpy.

Delpy'nin kültür çatışmasına ve diyaloga dayalı tarzı sitcom ortamında yerini buluyor.

Entelektüel bir Amerikalı olan Mingus, Fransız cümbüşüne fazla 'fransız' kalıyor sanki.

**SADECE CİNSELLİK
DÜŞÜNEN KIZ
KARDEŞ VE ONUN ÇOK
DA FARKLI OLMAYAN
FRANSIZ ERKEK
ARKADAŞI,
KAFALARDAKİ FRANSIZ
KİMLİĞİNİ GIDIKLAMAK
İÇİN KONULMUŞ BELLİ.**

SÜPERSTAR

ORJİNAL ADI Superstar

YÖNETMEN Xavier Giannoli

UYUNCULAR Kad Merad,

Cécile De France,

Louis-Do de Lencquesaing

YAPIM 2012 Fransa-Belçika

SÜRE 112 dk.

DAĞITIM Tiglon (Calinos)

**ÇİRPİNDİKÇA, MEDYA VE
SOSYAL MEDYA BATAĞINA
GÖMÜLEN ADAMIN
TRAJİKOMİK HALİ BİRÇOK
FİLMDEKİNE BENZİYOR.**

ANDY WARHOL'UN LAFI "HERKEŞ BİR GÜN 15 DAKİKALIĞINA ŞÖHRET OLACAK", İÇİNDE DEBELENDİĞİMİZ KAPİTALİZM sarmalında en fazla kullanılan referans söz olabilir... Büyük devrimlerin sosyal medya üzerinden yapılacağını zannettiğimiz bu bilgi karmaşaları zamanında, 51 yaşındaki yazar Serge Joncour, "L'Idole" romanında soruyor: "Neden?"

Mahrem alanlara sızan röntgencilik, televizyon ve bilgisayar ekranları aracılığıyla herkesin ilkel güdülerini harekete geçirdiği ve elinin altında dijital kamera işlevi gören bir alet olan her bireyin özel yaşamlara müdahale edebildiği bu 'saçmalıklar çağı' neden?

Neden, ortalama bir insanı bile çok kısa sürede şöhrete kavuşturup, kullanıp, sonra da nefretle, bir kağıt gibi buruşturup atıyoruz? Neden, bastıramadığımız tüketme açlığımız ve olanca azgınlığımızla, arenada, spekülatif canavarların / ahlsız medyanın önüne attığımız insana bir darbe de biz vuruyoruz? Özelliği olmayanlardan şöhret yaratma ve sonra onu yok etme arzularımız neden?

Bu soruların ayrıntılı yanıtları, özellikle sosyal psikolojinin araştırma konuları içinde ele alınıp inceleniyor. Romanı uyarlayan ve yöneten Xavier Giannoli ise, bir sinema filminin çerçevesi içinde, seyircileri, bu çılgın gidişattaki rolleri konusunda ve "neden" sorusunu kafalarına iğneleyerek kendileriyle yüzleştiriyor.

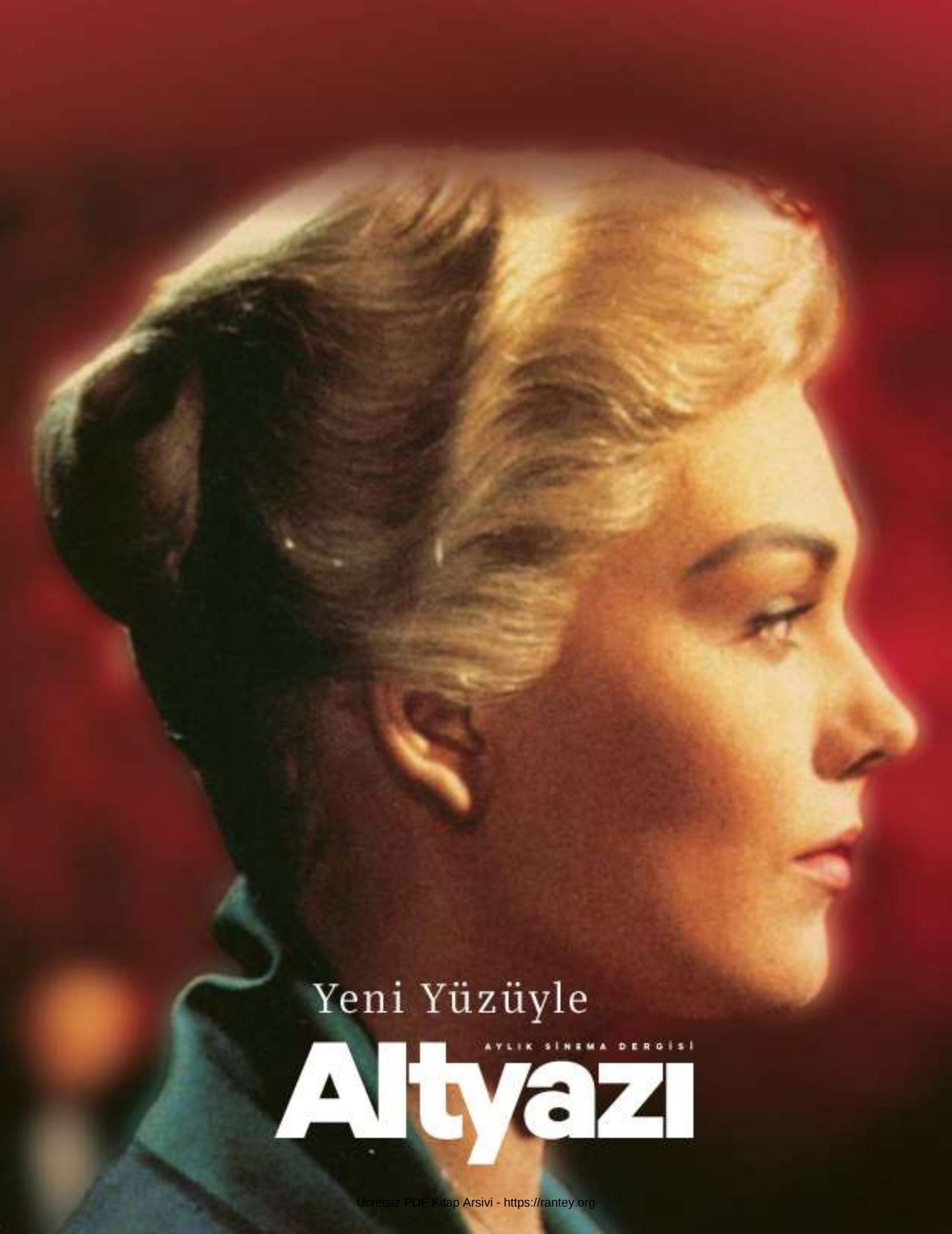
Öykü, bekar, orta yaşlarda, bir fabrikada çalışan Martin Kazinski'nin (Kad Merad), sabah metroda giderken bir anda herkesin ilgi odağı olmasıyla başlayan ve neredeyse gerçeküstü biçimde ünlü olmasıyla devam eden kabus gibi süreçten kurtulma çabalarını anlatıyor. Çırpındıkça, medya ve sosyal medya bataklığına daha fazla gömülen adamın trajikomik hikayesi birçok filmle benzerlikler içerse de, güncelliği nedeniyle seyredenin ilgisini canlı tutuyor.

Giannoli ile "Şöhret"te (Quand j'étais chanteur) de çalışan Cécile De France'ın içtenlikli oyunu.

Öykü, yan temaların yoğunluğu yüzünden ara sıra boğulma tehlikesi geçiriyor.

Yeni Yüzüyle

AYLIK SINEMA DERGİSİ

Altyazı

CİNNET

ORİJİNAL ADI Modus Anomali

YÖNETMEN Joko Anwar

OYUNCULAR Rio Dewanto,
Aridh Tritama, Hannah Al Rashid,

Izzati Amara Isman

YAPIM 2012 Endonezya

SÜRE 87 dk.

DAĞITIM Medyavizyon (Mir Yapım)

**“CİNNET”, KORE SİNEMASI
ESİNTİLERİ TAŞIYAN,
İNGİLİZCE DİLİNİ KULLANAN,
DÜŞÜK BÜTÇELİ BİR
ENDONEZYA FİLMİ.**

HUZURLU BİR ORMAN İÇİNDE CANLI RENKLERİYLE YAKIN PLAN BÖRTÜ BÖCEKLERİ İZLERKEN, ARADAN BİR ANDA BİR KOL çıkıverir. Toprağın altına gömülmüş kahramanımız John Evans’tır. Neler olduğunu anlamak için yüzüne döneriz. Onun durumu seyirciden beterdir çünkü kim olduğunu bile hatırlamıyordur. Ormanda dolaşır, bir kulübeye girer, bulduğu kaseti izler, ailesiyle tatilde olduğunu öğrenir. Böylece macera başlar.

“Cinnet”, Kore sineması esintileri taşıyan, İngilizce dilini kullanan bir Endonezya filmi. “Akıl Defteri”nden (Memento) “Ölümçül Oyunlar”a (Funny Games) çağrışımlara açık. İlginç bir fikir yakalayıp düşük bütçeyle bunu dünyaya duyurmak isteyecek bir yönetmenin elinden çıkmış gibi.

İlk dakikalarda uyandırdığı merak, bir süre sonra yerini sıkıcı bir tek kişilik koşturmaya bırakıyor. Bitmek bilmeyen alarm sesinin sinir bozuculuğu, uygun bir simge. Adamın böğürüşünden kat kat iyi. Çığlıklar atarak olan biteni anlamaya çalışan John’un her adımında, iş

daha da karmaşılaşıyor. Çocuklarını buluyor ama pek istediği şekilde değil. Giderek temposu düşen arayışının sonunda, zaten meselenin sandığımızdan çok başka olduğu ortaya çıkıyor. Umudu kestiği anda, seyirci en tuhaf şeyleri öğrenmeye başlıyor. Acımasız, vahşi, kanlı, karanlık olduğu kesin ama biraz ilginç de.

Süresinin çoğu boyunca merak ve gerilimi yükselten nice filmin, finalde beklentiyi karşılamayarak açıkta kaldığına tanığız. “Cinnet”, eğer sonuna kadar seyircisini tutabilirse, en azından bu konuda şikayet alma ihtimali daha düşük. Yine de, finale gelene kadar, büyük ölçüde klişe olay örgüsü, zayıf diyaloglar, acemilik kokan görüntüler gibi kusurlar, ancak karanlık atmosferi özellikle seven seyirciler için gözardı edilebilir unsurlar.

İkinci uyanış sahnesinin tüyler ürperticiliği, filme bir ivme kazandırıyor.

Aynı anda hem anlaşılmaz hem sinir bozucu olmakla zoru başarıyor.

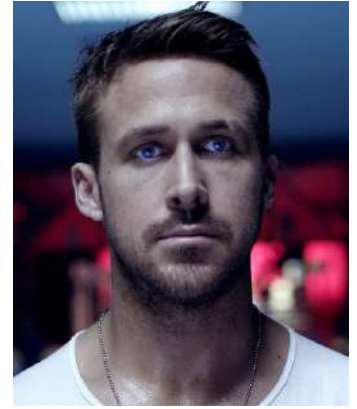
ACİL ARAMA

MASKELİ SÜVARİ

NEW YORK'TA 2 GÜN

SADECE TANRI AFFEDER

	BİLGEHAN ARAS	OKAN ARPAÇ	TUNCA ARSLAN	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	OLKAN ÖZYURT	BURÇİN S. YALÇIN
ACİL ARAMA		★★					
CİNNET				★★			
MASKELİ SÜVARİ	★★			★★★★	★★	★★★★	
NEW YORK'TA 2 GÜN	★				★★		
SADECE TANRI AFFEDER				★★			
SÜPERSTAR							
BALDAN ACI		★★★★			★★★★		
BAŞVURU: KABUL				★★	★★		
BENİM ÇOCUĞUM		★★★★		★★★★	★★★★		
BİLİNMEZE DOĞRU: STAR TREK	★★	★★★★		★★★★	★★		★★
DÜNYA SAVAŞI 2	★★★★		★★	★★★★	★★	★★	★★★★
DÜNYA - YENİ BİR BAŞLANGIÇ		★★		★★	★★	★★	
HAVADA AŞK VAR							★★
HAYALET ÖĞRENCİLER		★★					
HİPNOZCU			★★				
İNŞALLAH		★★★★					
KAYIP UMUTLAR				★★★★	★★★★	★★★★	
MAN OF STEEL	★★★★	★★★★		★★	★★★★	★★★★	★★
MUHBİR		★★					
RÜZGARLAR				★★	★	★★	
SESSİZ EV		★★					
SEVİMLİ CANAVARLAR ÜNİVERSİTESİ		★★★★		★★★★			
TRANS				★★★★	★★★★		★★
YALNIZ GEZEĞEN		★★★★	★★★★		★★★★	★★	
ZEFİR		★★★★	★★★★	★★★★	★★★★		★★

MISIR'I GÖRMEK İÇİN PORTEKİZ'E DE BAKILABİLİR!

Gezi Direnişi, Mısır'daki halk ayaklanması ve **'darbe'** derken kavramlar, kaygılar, kuşkular, **soru işaretleri** havada uçuşmaya başladı. O halde gene sinemaya başvuralım, **kafa karışıklığına**, mide bulantısına, boyun tutulmasına iyi gelecek bir filme, **"Nisan Devrimi"**ne dikkat çekelim.

TÜRKİYE'Yİ SARAN VE SARSAN HALK AYAKLANMASIYLA BİRLİKTE MİSİR'DA DA BENZER BİR SÜREÇ SONUCUNDA MURSI İKTİDARININ DEVRİLMESİ, ZİHİNEL DÜNYALARDA DA TARTIŞMALARA, ALT

üst oluşlara, yeniliklere ve direnişlere yol açtı doğal olarak. AKP iktidarı ve yandaş medyasının bin türlü yalanla Gezi'yi uluslararası komplo ve 'darbe'ye bağlama çabaları net bir çaresizlik ve çıkişsızlık görünümü yaratırken, özellikle 3 Haziran akşamı Mısır'da yaşananlar, Türkiye'ye ve Gezi kamuoyuna da kaçınılmaz olarak yansıdı. Mısır ordusunun Mursi'ye 48 saat süre tanıması, sürenin bitiminde de "Artık Mısır Cumhurbaşkanı değilsin" demesi, milyonlarca insanın çok uzun süredir sürdürdüğü mücadelenin bir anda göz ardı edilip tüm sonucun 'askeri darbe'ye indirgenmesi gibi, 'biraz bize özgü' sayılabilecek bir durum yarattı. Bazı solcularımızdaki ezeli çocukluk hastalığı nüksetti, devrimin "Aleksandr Nevski Bulvarı'nda yürümeye benzemediği" gene unutuldu, hayatın gerçekleri ve pratik, 'teori'ye sığdırılmak, daha doğrusu tikiştirilmek istendi. "Nerede bir ordu varsa, karşısında olmak gerekir" türünden hurafelere sarılındı, 'çok politik olmak' istenirken apolitik olunurdu.

Sinemasever ve sinema yazarı olarak, seyrettiğim filmlerin bıraktığı izlerin 'uçup gitmemesi' için biraz da kişisel çaba harcamam gerektiğinin farkındayım. Madem ki hayatımızın önemli bir bölümü film seyrederek geçti ve geçmekte, hiç olmazsa o filmler bir işe yarasanlar, dünyayı anlamak, yorumlamak ve değiştirmek konusunda da bize biraz yardımcı olsunlar. Gezi Direnişi boyunca sinema dergileri ve web sitelerinde yayımlanan "En iyi direniş filmleri" gibisinden listelere de bu nedenle ihtiyaç duyulduğu kanısındayım zaten; filmler ile hayat arasında bir ilinti kurmak,

filmlerin 'gerçekliği' ile hayatın akışını karşılaştırabilmek, 'mukayese' yapabilmek... Sinemanın, bugünü ve 'tarih'i anlamak için edebiyatla birlikte en elverişli sanat olduğunu kabul ediyorsak eğer, diyelim ki Mısır'da ne olup bittiğini biraz olsun anlayabilmek için de çekinmeden sinemaya başvuralım.

Mısır ordusu ve genelkurmay başkanı El Sisi hakkında gözü kapalı zar atacak değilim elbette ama Cemal Abdül Nasır (1918-1970) gibi, krallığa bir 'darbe'yle de olsa son veren bağımsızlıkçı, sosyalist bir asker ve dünya çapında bir lider çıkarmış olan bu toprakların geçmişindeki büyük ilerici halk hareketlerinin orduyla 'omuz omuzalığı'nın 2013'e yansımış olmasından da doğrusu hiçbir ürküntü duymayacağımı yeri gelmişken belirtiyim. Tam tersine, 'solcu-sosyalist' olduğunu söyleyen birisinin, fantezi bu ya, örneğin sırf asker olduğu için Nasır'ın 'karşısında durma inadı'nı da biraz safdillik ve cehaletle açıklama yanlısıyım.

27 Mayıs'ı falan geçeyim, daha 'şık' olsun diye Avrupa yakın tarihinden bir örnek verip Portekiz'deki 'Karanfil Devrimi'nden dem vurayım. Yalnızca

ülkedeki 40 yıllık Salazar faşizmine son vermekle kalmayıp, domino taşı etkisiyle Angola, Gine Bissau, Mozambik gibi Portekiz sömürgelerine de özgürlük getiren bu askeri darbenin 'karşısında duracak' aklievvel bir solcu çıkmış mıdır vakti zamanında, doğrusu çok merak etmekteyim. Üstelik de sokağa çıkma yasağına rağmen yüzbinlerce Portekizlinin cadde ve meydanlara çıkıp desteklediği bu 'darbe'yi, Salazarcılar dışında hangi Portekizli bir 'devrim' kabul etmemiştir, bu da bir başka merak konusu.

Gezi'nin Türkiye'si konusunda net ama 'Tahrir'in Mısır'ı konusunda kafası karışık olan sinemaseverlere, Portekiz yakın tarihi üzerinden yardımcı olayım ve 'Karanfil Devrimi' konusunda çok kolay ulaşılabilecek bilgilerin ötesinde "Nisan Devrimi" (Capitães De Abril) adlı filmi mutlaka seyretmelerini öneriyim. Oyuncu olarak tanıdığımız Maria de Medeiros'un yönettiği 2000 yapımı film, gerçekten de çok zevkli bir ders gibidir ve seyirciyi hiç zorlamadan 'politik bilinç' şırınga eder!

Haftaya görüşmek üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin!

BONNIE VE CLYDE

1930'ların ABD'sinde ünleri kısa sürede tüm ülkeye yayılan **iki naif gangsterin** hikayesi, **1967 tarihli** "Bonnie Ve Clyde" (Bonnie And Clyde); **Arthur Penn sinemasının da zirvesidir.** Filmin kahramanı iki suçlu namnlularını **bireyi ezen sisteme ve düzene** doğrulturlar. Sinemada şiddetle beraber kanın da apaçık gösterildiği ilk filmlerden olan yapıt, Scorsese, De Palma, Tarantino gibi ustalara rehberlik etmiş bir sinema dersi adeta...

AMERİKAN SINEMASI, DÜZENE VE SİSTEME ELESTİRİ GETİRECEĞİ VAKİT HER FIRSATTA SUÇLULARI, GANGSTERLERİ EL ÜSTÜNDE TUTACAK BİR RETORİĞE BAŞVURUR. "BONNIE VE CLYDE"İ BU RETORİĞİN MİLADI OLARAK KABUL EDEBİLİRİZ. ARTHUR PENN, STÜDYOLARIN ZAVIFLADIĞI, OYUNCULARIN FİLMLERİN FİNANSMANI KONUSUNDA ağırlığını koymaya başladığı ("Bonnie Ve Clyde"ın yapımcısı Warren Beatty'dir) ve özgürlükçü hareketlerin tarihte eşi görülmemiş biçimde zirveye tırmandığı bir zemini fırsat bildi, bizi Bonnie ve Clyde'la tanıştırdı.

"Bonnie Ve Clyde" 1930'ların Ekonomik Buhran dönemini (tam tarih 1931) fon olarak kullanır ve çok geçmeden pek çok kanlı soygun icra edecek olan Clyde Barrow (Warren Beatty) ve Bonnie Parker'ı (Faye Dunaway) da ön plana yerleştirir. Yolları ülkenin güneyinde kesişen, biri cinsel açlık çektiği sık sık ima edilen kadın, diğeri iktidarsızlıktan muzdarip gibi görünen erkek; bu iki asi genç kendilerini ezen ve sıkın düzenden bunalarak bir soyguna karışır, kısa süre sonra da iki kanun kaçağı olarak yollara düşer. Onlar 'özgür eylemler' olan soygunlarını gerçekleştirirken, biz de Arthur Penn'in '30'lar Amerika'sının baskıcı ortamından '60'ların halet-i ruhiyesine cuk oturan bir özgürlük destanı ve trajedisi yaratmasına tanıklık ederiz.

Clyde'in ilk eylemi bir bakkalı soymak olur ve Bonnie'yle birlikte, dönemin Demokrat başkan adayı Roosevelt'in memnun bakışları altında çaldıkları arabayla yollara düşeriz. Roosevelt referansı önemlidir çünkü o günlerin akabinde başkan olacak ve ülkeyi birkaç yıl sonra buhrandan çıkaracaktır. "Bonnie Ve Clyde"ın kapitalizmin en büyük yara aldığı dönemde, Büyük Ekonomik Buhran döneminde geçmesi önemlidir. Film sistemin bireyi ezip, çiğneyip yutması üzerinedir ve Penn mevcut ekonomik-toplumsal düzenden hoşnutsuzluğunu açık açık belirtir. Nitekim Penn derdini anlatmak için en belirgin kapitalist öge olan 'banka'ya sık sık başvurur.

Tanıştıkları ilk gece konakladıkları, virane haldeki eski banka binasının çatıleri üzerinde Clyde atış talimi yapar. Sahnenin düzenlenişi onların kural tanımazlığını açık bir şekilde verir. Üzerinde "Midlothian Bankası'nın mülkiyetindedir – İzinsiz girenler cezalandırılır" yazan bir tabelanın ön planda olduğu, arka planda ise Clyde'in tabelanın üstündeki şişelere keyifle ateş ettiği bir çerçeveleme vardır. Çok geçmeden bankanın kapı dışarı ettiği arazi sahibiyle karşılaşılır. Sistemin erittiği bir başka bireyle yani... Sırayla tabelaya ve binaya ateş ederler. Bundan sonra o

silahıtan çıkan her kurşunun hedefi kurulu düzendir. Eski toprak sahibi ve onun siyah yaverini uğurlarken Clyde “Biz banka soyarız,” der, henüz yapmamış olsalar da...

“Bonnie Ve Clyde”da sistem eleştirisinde payını basın da alır. Zira Clyde’in ağabeyi Buck’ın (Gene Hackman) okuduğu gazete, onları abartılı bir efsaneye dönüştürmüştür. Bir başka sahnede soyulan bir bankanın koruma memuru tumturaklı cümleler sarf ederek gazetelere demeç verir.

Filmin bu konudaki alaycılığı öyle bir noktaya ulaşır ki, iki polis soygun sonrası sırtarak parmaklarıyla duvardaki kurşun deliklerini göstererek gazetecilere poz verir. Bir başka sahnede Bonnie’nin annesi gazetelerde haklarında iyi şeyler okumadığını anımsatınca Clyde orada yazılanların doğru olmadığından dem vurur.

Arthur Penn, Amerikan sinemasındaki bir tabuyu daha apaçık göstermekten kaçınmaz: Kanı... Kan o güne dek sinemacıların sansür yüzünden ısrarla kaçındıkları bir öğeydi. Penn kanı usul usul ve azar azar perdeye yayar. İlk bakkal soygununda kan akmaz ama bir adamın satırta saldırdığı bir başka bakkal soygunu sırasında izleyici gerilir ve Clyde kısa bir mücadele sonunda

silahını kullanır. Kan kırmızısını ilk burada görürüz. Başarıya ulaştıkları ilk banka soygununun sonunda arabanın üzerine atlayan veznedar da Clyde’in kurşunlarından nasibini alır: Tam sırtından vurulur. Arabanın camı kana bulanır. İşledikleri bu ilk cinayetin vahşeti sarsıcıdır. Ama bu ana kadar tanık olduğumuz şiddet, filmin finalinde göreceğimiz yanardağın yanında devede kulak kalır. Penn gerçek hayatta neredeyse efsane olan Bonnie Parker ve Clyde Barrow’u bir kez de sinema tarihinde efsane mertebesine ulaştırmayı amaçlar. Başarır da. Filmin finalinde Bonnie ve Clyde’in delik deşik vücutlarını ve akan kanlarını ters yüz eder, bundan bir cezalandırma değil de bir özgürlüğe kavuşma anı yaratır.

Kameranın konumlanışının bir film içerisinde böylesine işlevsel olduğu pek az film vardır. Filmde -final hariç- hiçbir zaman Bonnie’nin, Clyde’in veya çetenin bir başka üyesinin özne bakış açısına girmeyiz. Filmde seyirciye çetenin yanında hep ayrı bir yer açılmıştır. Muhtemelen “Bonnie Ve Clyde” olmasaydı bugün ne Martin Scorsese’nin ne Brian De Palma’nın ne de Quentin Tarantino’nun suçlularını tanıma fırsatı bulurduk. Nice suçlu belki de filmlerde ‘dilsiz’ portrelenmeye devam ederdi...

BEYAZPERDENİN 11 MASKELİ KAHRAMANI

Bu hafta vizyona giren “**Maskeli Süvari**”, efsanevi kahramanı güncellerken, aklımıza başka ‘maskeli’leri getirdi. Sinema tarihi boyunca ‘**maske takarak**’ karşımıza çıkan nice kahraman arasından bir seçti yaptık. Kısa bir süreliğine **gaz maskelerinizi çıkarıp** maskeliler diyarında keyifli bir soluk almanızı öneririz.

GORE VERBINSKI İLE SENARİST TAKIMI TED ELLIOTT, TERRY

Rossio’nun artık iyice tavsayan, ilk filmin rüzgarını sürdürmekte zorlandıkları “Karayip Korsanları” (Pirates of the Caribbean) serisine biraz uzaklaşıp yaratıcılıklarını konuşturmak için ‘maskeli’ hikayelerine döneceği kimin aklına gelirdi? Ne de olsa çiğnene çiğnene tükenmiş bir yol gibi geliyor başta insana maskeliler... Artık bir adalet savaşçısı maske takarsa bu sadece komik olur düsturu, yeni yeni örneklerle daha da pekişiyormuş gibi dururken, iyi zamanlarına denk geldiğinde döktüren böylesi bir ekibin konuya el atması sevindirici. Hem de sadece sinemanın adalet savaşçılarıyla sınırlı olmayan maskeli kahramanlarını hatırlamak için bir fırsat. Süper kahramanlarla sınırlı kalmayıp Meksikalı güreşçilerden, orji katılımcılarına geniş bir yelpazeye karşımıza çıkıyor.

1 MASKELİ KAHRAMAN ZORRO (THE MASK OF ZORRO, 1998)

Önceki kuşakların ‘Bak bu gelmiş geçmiş maskelilerin en efsanesi’ önbilgisiyle bize sunulduğu zaman 1990’ların başlarıydı. Duncan Regehr’in başrolünde olduğu gündüz kuşağı dizisi, ödev, dersane, kısacası bir hafta sonunu öğrenciye zehir edecek ne varsa, hepsinin arasında nefes alma imkanı sunuyordu. Lakin tipik bir ‘90 başları dizisiydi “Zorro”. Neyse ki fakirin yanında, zenginin karşısındaki maskeli halk kahramanı, 1998’de Antonio Banderas’ta vücut buldu, hınzır bir senaryoyla güncellenme imkanına kavuştu. Tabii ki olay yerine kılıcıyla imza atan, silahşorluğuyla dudak ısırtan bir kahramanın şakadan nasiplenmeyen bir hikayeyle ‘90’lar sonlarına taşınması imkansızdı. Yönetmen Martin Campbell da bu şakacılığı tam dozunda tutunca nefis bir izlenim ortaya çıkmış oldu.

2

3

4

5

2 SANTO FİMLERİ (1960'LAR-1970'LER)

Kült sinema kitaplarının hepsinin kapağını süsleyebilecek güçte bir simge: Santo'nun gümüş maskesi... Meksika güreş ringlerinden fantastik sinemaya transfer Santo (Aziz) ya da gerçek adıyla Rodolfo Guzmán Huerta, güreşçilerin kitsch maskeleriyle türlü doğaüstü güçle çarpıştığı 'Luchador' filmlerinin de en ünlü figürüydü. Ölmeye yakın sadece bir kere televizyonda maskesini çıkartarak suratını göstermesi, maskeli haliyle güreş arenaslarında efsaneleşirken bir taraftan da çizgi romanlara, B filmlerine sirayet etmesi ise onu toplamamız içinde en özel karakter yapıyor. Santo'nun vampirlerle, mumyalarla mücadelesi berbat efektler, kurgu hataları, basmakalıp senaryolarla perdeye gelsin, hiç fark etmez; hepsi de, maskeli kahraman konseptinin en canlı şekilde hayata geçtiği filmler olarak tarihe geçer.

3 KUZULARIN SESSİZLİĞİ (THE SILENCE OF THE LAMBS, 1991)

Tamam, kahramanımız tüm hikaye boyu maskesiyle arz-ı endam etmiyor. Ama kaynağı belirtilmeden çeşitli film kahramanı maskeleri önünüze serilse ilk tanıyacaklarınızdan biri de o. Anthony Hopkins'in belki de kariyerinin en iyi performansında karşısındakine dikip baktığı gözlerini açıkta bırakan, ağız bölümü kafesle kapatılmış maskesi, Hannibal Lecter'i tanımlamaya yetmez tabii ki. Yine de, insan etine aç bu katilin soğukkanlılığı konusunda yeteri kadar done verir. Zira amaç, Hannibal'ın hapishaneden hapishaneye transferi sırasında herhangi birisine bir ısırık için saldırmasını engellemek. Farklı koşullarda alelade bir aksesuar deyip geçebiliriz. Ama söz konusu "Kuzuların Sessizliği". Jonathan Demme'in, kelebek kozasından başlayarak türlü Freudyen sembolü en işlevsel şekillerde hikayeye yedirdiği yapımda tabii ki maskenin de yeri ayrı.

4 GÖZÜ TAMAMEN KAPALI (EYES WIDE SHUT, 1999)

Stanley Kubrick'in son filmi "Gözü Tamamen Kapalı"yı bu kadar sansasyonel yapan ne? Tom Cruise'la Nicole Kidman'ın, maddi manevi tüm çıplaklıklarıyla kamera karşısına geçmesi mi, Kubrick'in elinden, 17 yaş altındakilerin gözetim altında seyredebilecekleri bir film çıkması mı, 400 günlük çekim süreci mi? Tüm bunların, filmin yarattığı merak duygusunu 14 sene sürdürmeye yetmeyecek sebepler olmadığı aşikar. Filmi asıl her dem taze kılan, başka bir yönetmenin muhtemelen çarpıcı olmak için çırpınıp duracağı böylesi bir hikayeyi Kubrick'in serinkanlılığından hiç ödün vermeden anlatması. Cerrahi bir titizlikle çekilen o meşhur maskeli orji sahnesi ise (hangi figüranın hangi maskeli giyeceğini Kubrick seçti) maskelerin sinemada nasıl işlevsel olabileceğinin ilk akla gelen örneği.

5 YABANCI (HALLOWEEN, 1978)

"Halloween"ın sayısız devam filminde, yeniden tasarımı, yıllar sonra yapılan ziyaretlerde bir Michael Myers'in saf kötücüllüğüne nüfuz edilemedi, bir de maskesinin ardında ne olduğuna... Gerçi sırrına kimsenin vakıf olamadığı bu katilin suratını göstermek, gözyaşı dökerken resmetmek gibi girişimler de olmadı değil. Ancak sinema perdesine ilk kez altı yaşında, ablasını mutfak bıçağıyla öldürürken düşen bu, neredeyse 'doğaüstü' katil, korkutuculuğunun büyük bir parçasını maskesinin de pay sahibi olduğu gizeme borçlu. Michael Myers, John Carpenter'ın 1978 tarihli "Halloween"ında tipik bir banliyö ailesinden nasıl böyle bir katil çıktığının ipuçlarını vermediği için insanı dehşete sürüklüyordu. Rob Zombie ise bu dehşete "Halloween" (2007) ve "H II: Katliam"da (Halloween II, 2009) kendince açıklamalar getirdi.

ÖLÜM KARARI

ROPE (1948)

tuncaarslan@yahoo.com

6 BATMAN (1989)

Christopher Nolan'ın 'ciddi' ziyaretlerine saygıda kusur etmek gibi bir şansımız yok. (Kökten 'Batman'cilerin tepkisini çekme tehlikesi kolay kolay göze alınmaz!) Ama azımsanamayacak sayıda insanın aklına hâlâ 'Batman' deyince Tim Burton geliyor da durup bir düşünmeli. Yarasa maskesinin içindekine odaklanan Christopher Nolan'ın muvaffakiyetine tabii ki diyeceğimiz olamaz. Ama Tim Burton'ın 'pulp' enerjisiyle Batman'in 1930'lardaki 'resimli serüven' hallerine daha yakın bir atmosfer kurduğu da bir gerçek. Maskeli kahramanlar derlemesine Christian Bale'in oynadığı melankolik 'Batman' yerine Michael Keaton'ın eğlenceli 'Batman'ini koymamızın sebebi biraz da bu. Maske deyince 'pow pow' seslerini hatırlama isteğimiz... Sizce de öyle değil mi?

7 MASKE (THE MASK, 1994)

Rivayet olunur ki, Jim Carrey henüz yeni yeni ünlendiği bir dönemde çizgi roman uyarlaması "Maske"nin başrolüne seçildiğinde filmin özel efekt bütçesinden de hatırı sayılır bir kâr elde edilir. En azından yapımcıların, o dönemdeki beyanatları bu yönde. Her takanın bilinçaltını açığa çıkartan antik maske, Jim Carrey'nin canlandığı utangaç Stanley'nin eline düştüğünde çizgi film şiddeti tüm absürtlüğüyle gerçek hayata sirayet eder. Çizgi film kahramanlarıyla dolu bir iç dünyası olan Stanley, sevindiğinde dili metrelerce uzayıp aşağı düşer, şaşırdığında gözleri yuvalarından roket gibi fırlar. Kafası ezilen, duvarlara çarpıp çarpıp dümdüz olan Stanley, birkaç saniyede eski haline döner. Ve en önemlisi, bu yeşil maske, Jim Carrey'nin manik enerjisiyle neler yapabileceğinin de habercisi olur.

9

8 YILDIZ SAVAŞLARI (STAR WARS, 1977)

Çok çok uzun zaman önce, George Lucas'ın, kendi yarattığı "Star Wars" evrenini etinden sütünden yararlanacağı bir kazanç kapısı gibi görmeye başlamadığı zamanlarda popüler sinema âleminin en efsane maskesi, Darth Vader'inkiydi. Bu siyah metalik 'uzay çağı' tasarımı, içinde nasıl deforme bir surat taşıdığının merakıyla değil, simgelediği kötülükle tedirgin ederdi. (Tabii James Earl Jones'un distorsiyonlu sesiyle bu tekinsizliğe yaptığı katkıyı da unutmamalı.) Gel zaman git zaman "Star Wars" hayranları, Darth Vader kostümlerini yoğun bir şekilde dolaşıma soktu, maske bir kıyafet balosu klişesine dönüştü. Ama Lucas'ın "öncesi..." üçlemesini orijinal üçlemeye eklemlediği noktada Anakin Skywalker'ın maskesini takarak Darth Vader'e dönüştüğü nokta, yine de birçok "Star Wars" hayranını göz yaşlarına boğabilirdi.

9 ÇIĞLIK (SCREAM, 1996)

Wes Craven'ın, sonradan aynı başarıyı gösteremeyen senarist Kevin Williamson'la ortak şaheserleri "Çığlık", korku sineması için bir milattı. Kendi kendisinin bilincindeki "Çığlık", sonraki 'teen-slasher'ları tümüyle etkisi altına alsa da hiçbirisi onun kadar eğlenceli, zeki, hınzır olamadı, hem sinirleri gerip hem komediye göz kırpmadı. Ve hiçbirinin katilinin "Çığlık"taki gibi meseleye cuk oturan bir maskesi olamadı. Munch tablosundan esinli 'Çığlık' maskesi bir taraftan korku filmi klişelerini yerine getirirken afallatıp güldürebiliyor, diğer taraftan birden belirip insanı yerinde zıplatabiliyorsa, bu Wes Craven'ın tam da istediğini yaptığının kanıtıdır: Seyirciyi, güldürdüğü klişelerle aynı zamanda korkutmak, böylece ölüm ilanını yazdığı türe taze kan getirmek.

10

11

10 ÖRÜMCEK-ADAM (SPIDER-MAN, 2002)

Sinema tarihinde maskesiyle en büyük sorunu yaşayan kahramanlardan biri... Neyse ki CGI çağı geldi, Stan Lee yaratısı da gökdelenler arasında gönölünce ağırlarını öre öre beyazperdede uçabilirdi. Tabii kaynaklarına ihanet etmemek için azami dikkati gösteren Sam Raimi gibi bir yönetmeni de es geçecek değiliz. 'İnek' öğrenci Peter Parker, maskesini takıp örümcek güçleriyle suçluların korkulu rüyasına dönüşebilir. Ancak 'inek' hayatının hezeyanları peşini bırakmaz. Dolayısıyla Örümcek-Adam'ın maskesi de sahibi tarafından en çok dalga geçilen, en şakacı ve kırılgan maskeye dönüşür. Daha doğrusu kahramanın yüzünü örtmektense daha da derinlerine nüfuz etmemizi sağlar. Son dönemde yeniden ziyaret edilen türlü süper kahraman da böyle bir içebakışın peşinde... Ancak çoğunda ironi eksik olduğundan işleri de zor.

11 BATMAN DÖNÜYÖR (BATMAN RETURNS, 1992)

Yine 'Batman' evrenindeyiz ve yine rehberimiz Tim Burton. Burada Burton'da takılı kalma sebebimizi haklı bulacakların sayısı daha fazla muhtemelen. Çünkü şimdiye kadarki hiçbir 'Kedi Kadın' -ne Halle Berry ne de Anne Hathaway- Michelle Pfeiffer'in "Batman Dönüyor"da (Batman Returns, 1992) kedi maskesiyle perdede ilk görüldüğünde yarattığı etkiye ulaşamadı. Silik bir sekreterden, karşısında erkeklerin titredığı bir lateks kraliçesine dönüşen karakter, ilginç bir şekilde tüm ağırlığını, Tim Burton'ın gotik ve karikatürize dünyasında buldu. Tabii, hem oynadığı her karakteri damarlarına kadar nüfuz ettiren Michelle Pfeiffer gibi bir oyuncu sahnede idi hem de Kedi Kadın'ın tüm yırtıcılığının ardındaki hüznü bir tek 'gayri-ciddi' gotik Burton bu kadar iyi anlayabilirdi.

SOLGUN ÇİÇEK

Japon Yeni Dalga'sının en mühim örneklerinden birini ıskalaması halinde kafasını duvarlara vuracak bir sinofil olmasanız da, “Solgun Çiçek”i (**Kawaita Hana, 1964**) **sırf Masahiro Shinoda'nın fevkalade stili** için bile kaçırmamanızda fayda var. Zira **Shinoda'nın özgünlüğünün** değil yanına yaklaşmak, hayalini bile kuramayacak tonlarca sinemacı var.

MASAHIRO SHINODA. DAHA EVVEL İŞİTMEYİŞSENİZ EĞER, BU İSMİ BİR KENARA NOT ETMEK İSTEYEBİLİRSİNİZ. ZİRA SİNEMA TARİHİNİN HAZİNELERİNİ KEŞFETMEYE MERAKLI BİR MÜPTELAYSANIZ, JAPON SİNEMASININ EN KENDİNE MÜNHASİR VE ÖVGÜYE LAYIK USTALARI ARASINDA ANILMAYI HAK EDEN MASAHIRO SHINODA'NIN filmleriyle bir kez tanıştığınızda, daha fazlasına ulaşabilmek adına muhtemelen kendinizi paralayacaksınız. Ateşinizi körükleyecek filmlerden biri de hiç şüphesiz “Solgun Çiçek” (Kawaita Hana, 1964) olacak.

Yönetmenin kariyerinin en yoğun dönemi olarak göze çarpan 60'lı yılların bir ürünü olan “Solgun Çiçek” özetle bir Yakuza öyküsü. Cinayetden hüküm giydiği üç yıllık mahkûmiyetini doldurup cezaevinden salıverilen adamımız Muraki, gangster filmlerinin alametifarikalarından olduğu üzere fazla çene çalmaktan hazzetmeyen, soğukkanlı, karizmatik bir mafya üyesi. Mapustan çıktığı gibi soluğu gangster dostlarının yanında alıp mesleğini icra etmeye koyulan Muraki'nin dönüş yaptığı tek şey yeraltı dünyası olmuyor elbette.

Eski alışkanlıklar su yüzüne çıkmaya temayül gösterince, Muraki de ne yapsın, bitirimhanede buluveriyor kendini. Fakat onun kumar tutkusu pek öyle bağımlılık düzeyinde değil, daha çok vakit öldürmek amaçlı görünmekte. Muraki'nin yine böyle bir kumar eğlencesinde

tanıştığı ve açıkça abayı yakmaya teşne görüldüğü gizemli ve çekici Saeko içinse durum biraz daha karışık. Mal mülk sahibi bir zümreye dahil olduğu, kumar masasında çarçur ettiği likidin ağırlığından anlaşılan bu ‘femme fatale’ bakışlı hatun, tekdüze yaşamından fena halde gına getirmiş olacak ki, kumar başta olmak üzere bilumum adrenalin üretici aktiviteye merak sarıyor.

“Solgun Çiçek”te Shinoda'nın gangster filmlerine yaklaşımı benzerlerinden epey farklı. Kanın gövdeyi götürdüğü Yakuza katliamlarının neredeyse esamesi bile okunmazken, mafya üyeleri ekseriyetle kumar, haraç, at yarışı ve muhtelif ‘idari faaliyet’ten teşekkül gündelik mesailerıyla iştigal ederken gösteriliyor. Tabii bu demek değil ki Shinoda'nın karakterleri ellerinde karanfil demetiyle etrafa gülücük dağıtan mülayim kimseler. Bilakis infazlarını en barbar yöntemlerle gerçekleştirmekte herhangi bir beis görmeyen gayet merhametsiz adamlar, ki bu açıdan prensiplerine sıkı sıkıya bağlı oldukları hususunda haklarını teslim etmek gerek.

Shinoda işte bu adamlarla aramıza koyduğu mesafeyi film boyunca koruyor. Anlatıcı konumundaki Muraki ile dahi bir bağ kurmamıza müsaade etmiyor. Haddizatında insanların birer hayvandan farksız, aptal yaratıklar olduğunu ve onlardan birinin canına kıymanın yanlış bir

tarafı bulunmadığını savunabilecek denli taşlaşmış, gaddar ve toplum dışı bir adam olan Muraki'nin Saeko'ya duyduğu yakınlık sayesinde biraz da olsa ruhunun derinliklerine inebileceğimizi zannederken, Shinoda tüm hevesimizi kursağımızda düğümleyiveriyor. Muraki'nin yaralı ruhu binbir açmazın pençesinde kıvrılırken onun da hepimiz kadar insani değerlere ve bir başkası için çarpabilecek hassas bir kalbe sahip olabileceğini hissediyoruz.

Ancak her seferinde Muraki'nin karanlık ve acımasız dünyasında aşk ya da dostluk gibi kavramlara yer olmadığı gerçeğini suratımıza çarpıyor Shinoda. Kendisine delicesine bir tutkuyla âşık olan eski yavuklusuna tam da bunu söylüyor zaten Muraki.

“Seni mutlu edecek iyi bir adamla evlen. Hayatını yaşa.” diyor. “Benden sana fayda yok.” Öyle ya, gangsterlerin o merhametsiz dünyasında aşk, olsa olsa salyangoz tüccarının Müslüman mahallesine tezgah kurması kadar anlam ve mantık taşıyabilir. Ama heyhat, Saeko ile aralarındaki kıvılcım çoktan Muraki'nin içini yakan kor bir ateşe dönüşmüş bile. Hem de eli eline değmeden, aralarında tek bir sevgi sözcüğü dahi dillendirilmeden.

“Solgun Çiçek” de işte bu yüzden şahane bir film; tıpkı Muraki gibi, gevezelik etmektense, duruşuyla, hali tavrıyla anlatıyor derdini.

Shinoda'nın stilize anlatımı, eşsiz görselliği ve yapısal olarak yönetmenin üslubunu mükemmel biçimde tamamlayan ses çalışmasıyla sonuç öyle bir noktaya varıyor ki, maazallah nutkunuz falan tutulur de, büyü boz duracağım diye ne idüğü belirsiz şarlatanlara gitmeye kalkarsınız, sakın ha! Hele hele zihnimize bir daha silinmemecesine kazınmaya namzet sahnelerin çokluğu karşısında küçük dilinizi yutmak verebileceğiniz en metanetli tepki olur.

Muraki'nin az ile kanaat etmesini bilmeyen Saeko'yu yeraltı dünyasının büyükbaşları ile ilk defa aynı masaya oturttuğu kumar sahnesi, gecenin kör saatinde boş yolların tozunu attıran araba yarışı, kumarhaneye yapılan polis baskını, Muraki ile psikopat ruhlu esrarkes Yoh'un köşe kapmaca oynadığı takip sahnesi, filmin sonlarına doğru biz daha nereden çıktığını bile anlayamadan suratımıza tokadı basıveren rüya sahnesi ve elbette finalde adamı cin çarpmışa çeviren restorandaki cinayet sahnesi bunlardan yalnızca birkaçı.

Japon Yeni Dalga'sının en mühim örneklerinden birini ıskalması halinde kafasını duvarlara vuracak bir sinefil olmasanız da, “Solgun Çiçek”i sırf Shinoda'nın fevkalade stili için bile kaçırmamanızda fayda var. Zira Shinoda'nın özgünlüğünün değil yanına yaklaşmak, hayalini bile kuramayacak tonlarca sinemacıyı size bir çırpıda sayabiliriz.

YALNIZ GEZEĞEN

★★★★★

ORJİNAL ADI The Loneliest Planet

YÖNETMEN Julia Loktev

OYUNCULAR Gael García Bernal, Hani Furstenberg, Bidzina Gudzjabidze

YAPIM/SÜRE 2011 ABD, 113 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 1.66:1, 5.1 DD Ing. (T.A.)

ŞİRKET Tigon (Calinos)

**SİNEMANIN GÖRSEL
BİR SANAT
OLDUĞUNU EN İYİ
İSPATLAYAN
YAPIMLARDAN BİRİ...**

ZAMAN' BİR AÇIDAN BAKILDIĞINDA 'AN'LAR TOPLAMIDIR. DOLAYISIYLA HER 'AN', KENDİSİNDEN ÖNCEKİ VE SONRAKİ 'an'ları belirleyici bir etki yaratır. İşte Julia Loktev'in 2011'de Nuri Bilge Ceylan başkanlığındaki Altın Lale jürisinden en iyi film ödülü kazanan filmi 'Yalnız Gezegen' in en büyük numarası böylesine güçlü bir 'an'a sahip olması. Hikayenin bütün seyrini değiştiren, başlangıçla son arasında giderek açılan pergelin iki ucunun birleştiği nokta o an. Hangi 'an' olduğunu söyleyip izlemeyenlerin tadını kaçırmayalım ama "Silah doğrultulduğunda dikkat!" demekle yetinelim.

Çünkü o anı kaçırdığımızda, Gürcistan'ın bozkırlarında mutlu mesut tatil yapan, birbirlerine karşı büyük bir aşkla bağlı olduklarını her hallerinden anladığımız Alex ve Nica'nın arasındaki mesafenin neden bir anda açılmaya başladığı, onlara kırlarda rehberlik eden Dato'nun derinleşen uçurumu doldurmasının nedenlerini anlamamız da zorlaşabilir.

2006 tarihli ilk uzun metrajı "Day Night Day Night" ile New York'ta eylem yapmaya hazırlanan Amerikalı bir intihar bombacısının öyküsünü

anlatan ve hatırı sayılır övgüler alan Julia Loktev, bu filmde kurmayı başardığı gerilimi "Yalnız Gezegen'de bir üst noktaya taşımayı da başarıyor.

Sevecen çiftimizin doğa ile romantik haşır neşrinin bitip, 'sert' yanlarını görmeye başladıkları anlarda, Dato üzerinden kurulan belirsizlik ve gerilim; aynı zamanda Batı'nın Doğu'ya yüklediği mistik anlamın, Doğu'nun katı gerçekleri karşısında tuzla buz olup yerini belirsiz bir korkuya bırakışını da anlatıyor.

Loktev'in genç çiftin gerilimini, sözcükler, diyaloglar yerine kadrarlarla anlatma ustalığı ise filmi görsel açıdan üst noktaya taşıyor. Yönetmen ortaya tartışmalar koymak yerine durumlar koyuyor.

Sinemanın görsel bir sanat olduğunu en iyi ispatlayan yapımlardan birisi "Yalnız Gezegen".

Dato'yu canlandıran Gürcü oyuncu Bidzina Gudzjabidze tam sinema keşfi.

Julie Loktev'in kamerası zaman zaman Doğu'ya karakterlerin gözüyle bakıyor.

Sadibey.com

"Sinemacılık ve filmcilik yararına
bağımsız iletişim platformu"

ZEFİR

★★★★
YÖNETMEN Belma Baş
UYUNCULAR Şeyma Uzunlar,
Vahide Gördüm, Sevinç Baş,
O. Rüştü Baş, Fatma Uzunlar
YAPIM/SÜRE 2010 Türkiye, 93 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 1.85:1, 5.1 DD Türkçe
ŞİRKET Tiglon

BİR ÇOCUĞUN ANNEYE
KAVUŞMA BEKLENTİSİ
VE 'VEDA' ÜZERİNE
KÜÇÜK AMA SARSICI
BİR ÖYKÜ.

DÜNYADA HİÇBİR ŞEYİN, AŞKIN, ZEVKİN, İDEALLERİN, İŞİN GÜCÜN, ZORUNLULUKLARIN KÜÇÜK BİR ÇOCUĞUN ebeveynlerince terk edilmesi gibi bir sonuca yol açmaması gerektiğini kafamıza mışlayan, yalnızlık, acı, öfke, kötülük, ölüm ve aşlında 'safılık' dolu sarsıcı bir film "Zefir". Bir doğa ve 'iç doğa' öyküsü sunuyor Belma Baş, ilk uzun metrajında.

Bu vesileyle adının 'Batı rüzgarı' anlamına geldiğini öğrendiğimiz 11 yaşındaki küçük kız çocuğu Zefir, yaz tatilini dedesi ve anneannesinin Doğu Karadeniz'deki yayla evinde geçirmekte, günlerini yaşıtı köy çocuklarıyla birlikte doğayı keşfederek, çokça sıkılarak ve asıl önemlisi kendisini oraya bırakıp giden annesini bekleyerek geçirmektedir. Babası hakkında bilgi edinemeyiz ama ilk gördüğümüz andan itibaren ve öncesinde hissettirenlerden, sırt çantalı anneye yönelik 'suçlayıcı' bir bakış ediniriz. Bir gün çıkıp gelen 'hayat yorgunu aktivist' görünümlü anne, birkaç gün sonra, belki de çok daha uzun süreliğine (sonsuz dek!) gideceğini söyler kızına... Annenin geliş bir kavuşma değil, vedadır.

İstanbul Film Festivali'nde senaryo ödülü dahil, katıldığı yurtiçi ve yurtdışı festivallerde belli oranda yankı yaratan "Zefir" in yine de hak ettiği ilgiyi (özellikle seyirciden) görememiş olduğunu belirtelim ve Şeyma Uzunlar, Vahide Gördüm, Sevinç Baş üçlüsünün minimal oyunculuklarının da büyük değer kattığı filmin, özellikle çarpıcı final bölümüyle 'düşündürücü' olduğunu vurgulayalım. Dramatik yapıyı oldukça sağlam biçimde kuran Baş, "Büyük Adam Küçük Aşk", "Hayat Var", "Atlıkarınca" gibi filmlerin ardından, unutulmayacak bir 'çocuk karakter' daha çıkartıyor karşımıza. Oldukça sakin anlatımına rağmen, alt üst edici sert bir fırtınaya hazırlıklı olun ve film hakkında yürütülmüş olan 'inandırıcılık' tartışmalarına da hiç kulak asmayın.

Cem Yılmaz'ın filme desteği, takdir gerektiriyor.

Anne karakterini daha ayrıntılı biçimde tanıyabilirdik.

ACISIYLA,

TATLISIYLA,

EKŞİSİYLE

Ekşi Sinema
www.eksisinema.com

MAUER PARK BERLIN

17 dakikalık belgesel bize 2010 yılında çekilen görüntülerle parkın güzelliğini ve onun üzerine oynanan oyunları gösteriyor. **Mauerpark** ve **Gezi** mücadeleleri bir park etrafında şekillenmesiyle benzeşiyor; ama mücadelelerin gelişimi açısından pek benzemediğini eklemek gerek.

YÖNETMENLER
Francesca Weber Newth,
Sally Mumby-Croft
YAPIM 2010 Almanya
SÜRE 17 dk.

DÜNYANIN HER YERİNDE PARKLAR TEHDİT ALTINDA. ÖZELLİKLE DE KENTİN KRİTİK BÖLGELERİNDE BULUNAN YEŞİL ALANLAR belediyelerin, yatırımcıların ve emlakçıların 'büyük' hesaplarıyla yok ediliyor. Gezi Direnişi üzerine kısa filmler çekilirken gözümüzü dışarıya çevirdik ve benzer filmler olup olmadığını araştırdık. 'Çapulcu' çalışmalarına örnek olacak, deneyimleri karşılaştırma imkanı verecek filmlere bakındık. "Mauerpark Berlin" belgeseli neoliberal kent projelerinin baskısı altında zor zamanlar geçiren bir parkın hikayesini anlatıyor. Mauerpark ve Gezi mücadeleleri bir park etrafında şekillenmesiyle benzeşiyor; ama mücadelelerin gelişimi açısından pek benzemediğini eklemek gerek.

1989'da Berlin duvarı yıkıldıktan sonra her iki tarafın da alanına giren önemli bir bölgenin yeşertilmesiyle oluştu Mauerpark. Bu ortak alanın dünü unutturmak gibi bir amacı yoktu, adı 'Duvar Parkı'

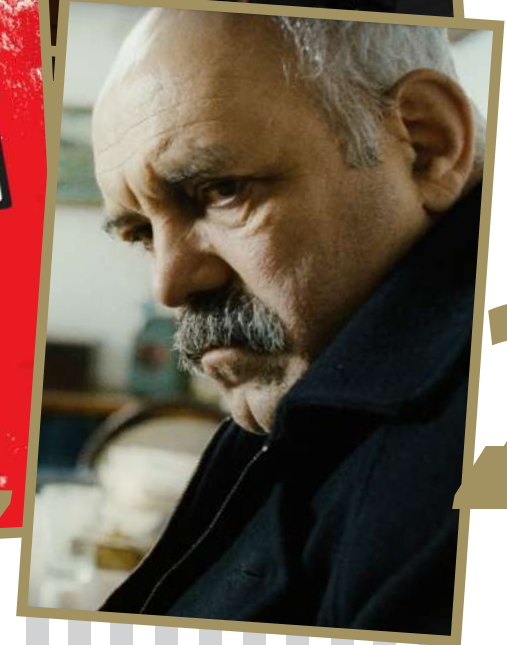
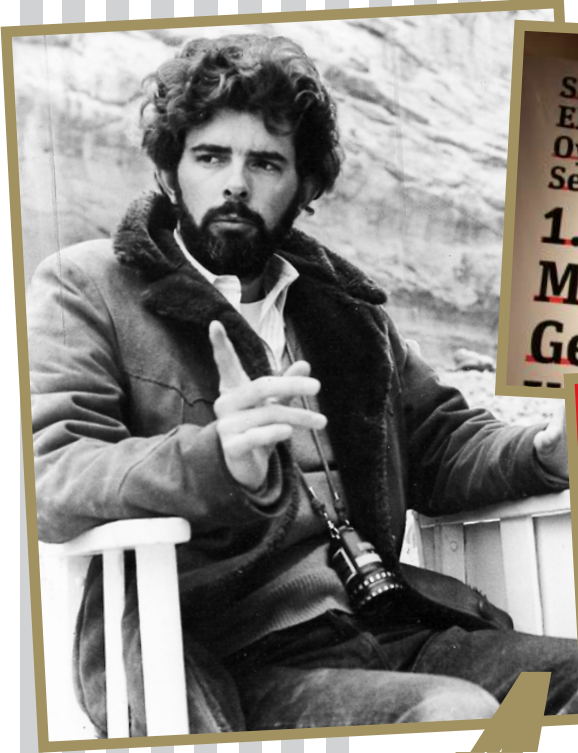
anlamına geldiği gibi duvarın bir bölümü de korunmuştu. Ama dünün acısını çıkarmak için çevredeki farklı mahallelerden gelen insanların beraberliği ve ortak paylaşımları önemseniyordu. Kısa sürede insanların yaratıcılıklarını ifade ederken yemyeşil alanda rahatlayacağı politik bir vahaya dönüştü burası. Ünü Berlin'in ve hatta Almanya'nın sınırlarını aşan karaoke partileri ve bit pazarı buranın duvar sonrası çok kültürlü yaşama örnek bir park olmasını sağladı. Fakat betonlaşma çirkin yüzünü gösterecek; parkın küçülmesi, etkisizleştirilmesi planları ayyuka çıkacaktı. İşte 17 dakikalık belgesel bize 2010 yılında çekilen görüntülerle parkın güzelliğini ve onun üzerine oynanan oyunları gösteriyor. Üç yıl içinde parkın geçirdiği değişimi detaylı bilmiyoruz ama karaoke partileriyle, bit pazarıyla neşeli bir 'mahalle' işlevi görmeye devam ettiğini biliyoruz.

Yeşil mahallelerin çoğalması dileğiyle...

SINEMAMUZIK.COM

“Bir tıkla gerçek habere ulaş”

1- Kuzey'den gelen büyük ödül

Yüzümüzü Batı'ya döndük ama Kuzey'de de önemli bir festival var: Moskova Film Festivali. Erdem Tepegöz'ün ilk filmi "Zerre", Moskova'da 'en iyi film' seçilip Altın Aziz George heykelini kazandı. Filmin başrol oyuncusu, Jale Arıkan da 'en iyi kadın oyuncu' ödülüne değer görüldü. "Zerre", son yılların en iyi yerli yapımlarından biriydi, Arıkan da unutulmaz bir performans sergiliyordu. Filmin başarısı sinemamız için de önemli. Kutlarınız...

2- "Küf"ün babasına bir alkış!

Ödüllerden söz açılmışken, Ali Aydın'ın ilk filmi "Küf"teki performansı Ercal Kesal'a Slovakya Art Film Festivali'nde 'en iyi erkek oyuncu' ödülünü kazandı. "Küf", Türkiye'de vizyona giremediği için Kesal'ın performansı henüz pek de bilinmiyor. Ama festivallerde filmi

izleyenlerin, aktörün bu ödülü hak ettiğini düşündüğü de aşikar.

3- Ne oldu setlere!

Temmuz oldu mu setler çoktan kurulmuş ve birçok film çekilmiş olurdu. Gezi Parkı Direnişi'nden midir yoksa ekonomik sebeplerden mi bilinmez, şu sıralar pek sete çıkan yok. Ya da çok gizli saklı kuruluyor setler, kimsenin haberi olmuyor. Bakalım, yakında kokusu çıkar!

4- George Lucas'ın yaratıcılığı onurlandırılıyor

"Star Wars" serisinin 'yaratıcısı' George Lucas, 'tüm zamanların en ikonik filmlerine imza attığı' gerekçesiyle, ABD'de 'Ulusal Sanat

Madalyası' ile onurlandırılacak. Lucas, ABD Başkanı Obama'nın da katılacağı törende ödülünü alacak. Acaba böyle yaratıcılara biz neyi layık görürdük diye düşününce, Erden Kıral'ın gözüne sıkılan biber gazı aklımıza geldi!

5- Memet Ali Alabora'ya büyük destek

Gezi Parkı Direnişi'ndeki tavrı nedeniyle hedef gösterilen oyuncu Memet Ali Alabora için arkadaşı senarist Levent Kazak, www.change.org/tr sitesinde imza kampanyası başlattı. Kazak'ın "Memet Ali'nin kimliğinde hepimizi hedef alan bu 'nefret' diline karşı bir araya gelelim ve karşısında duralım" diyerek başlattı kampanyaya şimdiden 30 binden fazla insan destek verdi.

ROCK FM 94.5

7. CADDE

SİNEMA VE SOUNDTRACK DÜNYASINA KEYİFLİ BİR YOLCULUK

BİLGEHAN ARAS'LA **7. CADDE** HER ÇARŞAMBA 00.00 / 02.00 ARASI
94.5 ROCK FM'DE

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

“BAZI YÖNETMENLER, AKTÖRLERİ DEKORUN ÖNÜNE YERLEŞTİRİYOR VE ARDINDAN DA AKTÖRLERİN OTURMASINA, AYAKTA DURMASINA YA DA YATMASINA BAĞLI OLARAK KAMERAYI BELLİ BİR UZAKLIĞA YERLEŞTİRİYORLAR. BENCE BÖYLE BİR ŞEY ÇAPSIZ BİR DÜŞÜNENİN ÖRNEĞİDİR. TAM VE TİTİZ OLMADIĞI GİBİ, KESİNLİKLE HİÇBİR ANLAMI DA YOKTUR.”

Alfred Hitchcock